13üncü yıl • sayı 4314
Pazar
12
1 inci ay Kânunsani 1930

VAKIT

Yarın 12 sayıfa

200 bin lirayı 17515 numaralı bilet kazandı, listemiz 5 inci sayıfadadır

İrtişa sabittir!

Müstantik bu cevabı verdi

ıstanbul ikinci ceza mahkemesinde gazetecilerin davası mühim bir safhaya girdi

Neşriyatın musanna olmadığı tebeyyün etti

Istanbul ikinci ceza mahkemesi heyeti

Gazeteler aleyhine açılan muhtelif davaların birleştirilerek rü'yetine dün on dörtte Istanbul ikinci ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Dünkü celsede "Son Saat,, aleyhine hayat pahalılığına ait neşriyatından dolayı açılan muhalif ve müheyyiç neşriyat davası tetkik edilmiştir.

Bunlardan birine esas olan yazı, «ihtikâr var. Halk soyuluyor. Sebep, Şehremanetinin beceriksizliğidir. Bunları biz söylemiyoruz.» serlevhası altındadır. Ticaret odası umumî kâtibi Cemal B. in beyanatı mevzuubahsedilerek Emanetin hayat pahalılığını azaltacak tedbirleri almadığı yazılmıştır. Dava, ceza kanununun 161 inci maddesi mucibincedir.

Mes'ul müdür Selim Rağıp B. reis Hâmit B. tarafından istiçvap edilmiş, Selim B. şöyle demiştir:

— Ben, bu yazıda hakikate muhalif veheyecan vericih bir cihet göremiyorum. Aşağı yukarı resmî bir makam, bunu teyit eder maliyette söz söliyor.

Bunun hülâsası, bugün ihtiyacımız olan şeylere yüzde yirmibeşer nisbetinde fazla para veriyoruz, demektir. Bizde bunu yazdık.

[Alt tarafı 4 üncü sayıfamızdadır]

Müsabakamızın ikinci devresi 16 kânunusanide başlıyor

Gazetemizin ilk sayıfasında her gün gördüğünüz güzel Artist resimleri, yapmak üzere olduğumuz mühim bir müsabakanın ilk devresini teşkil etmektedir.

Bu müsabakanın ikinci devresi, yani asıl müsabaka 16 kânunusani perşembe günü başlıyacaktır.

Yüzlerce liralık hediyeler

Kazandıracak olan bu müsabakanın tafsilâtını (2) inci sayıfada okuyunuz!

Greta Garbo

Gazi Hz.

Dün Hakimiyeti Milliye refikimizin mattbaasını teşrif buyurdular

Ankara, 11 (A.A) — Reisicümhur hazretleri bugün öğleden sonra saat dörtte Hakimiyeti Milliye idarehanesini teşrif buyurmuşlardır.

M. Meclisinde

Ankara, 11 (Vakıt) — Meclis toplandı. Gümrük kanununa müzeyyel bir lâyihanın birinci müzakeresini yapmıştır. İçtima cumartesiye kalmıştır.

Yeşil köy

Soyguncularının muhakemesine başlandı

Dünkü muhakemeden bir intiba

Yeşil köyde Mm. Kerestecinin evine girerek Madamı bağlayıp para ve eşyasını çalmakla maznun Zekeriya, Mustafa, Mehmet Ali ve Saidin muhakemelerine dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Zekeriya, Madamın evinde uşak olduğunu, diğer maznunların gece eve girerek kendisini tehdit ettiklerini, ses çıkarmadığını, cürme iştirâk etmediğini iddia etmiş, diğer maznunlar da vak'ayı tevil etmişlerdir.

Muhakeme devam edecek, şahitler çağrılacaktır.

İzmirde bir ispekülâsyoncu

Ankara, 11 (Vakıt) — Izmirde sarraf yahudi Bencovanın kanu'n kambiyo isepekülâsyonu yaptığı anlaşılmış, hakkında takibat icrası İzmir defterdarlığına yazılmıştır.

Size tali dağıtan eller

Büyük ikramiyeyi kazananlardan birisi Panayot isminde bir kasaptır

Yedinci tertip tayyare piyankosunun son keşidesine başlanmıştır.

Keşidenin ikramiyeleri çok zengin olduğu için keşidenin yapıldığı Darülfünun konferans salonu ve dışarısındaki bahçe tamamen halkla dolmuştu.

En büyük ikramiye olan iki yüz bin lira 17515 numaraya çıkmıştır. Bu biletin bir parçası Kurtuluşta kasap Panayottadır.

Kendisine ikramiye çıktığını müjdeliyen adamaPanayot derhal 100lira vermiştir.

Otuz bin lira 16437, altı bin lira 55728, dört bin lira 37262, 52868, 30945, üç bin lira 1691 numaralara çıkmıştır. Karilerimiz çekilen numaraların muntazam listesini 5 inci sayıfamızda bulacaklardır.

Tazminat

Yunanlılar bize kaç bin lira verecekler?

İhtilâflı noktalar

Atina 11, (Anek) — Saltanat pasaportlarile İstanbuldan giden Rumların avdet etmemesi mukabilinde Yunanistanın evelce Türkiyeye vermeği kabul ettiği 150,000 isterlinin 125,000 isterline tenzili hakkındaki haber etrafında salâhiyettar bir devlet adamı atideki beyanatta bulunmuştur:

— Yunanistanın Türkiyeye vereceği tazminatın 125,000 isterline tenzili üçüncü bir Türk makamı tarafından teklif edilmiştir. Bu teklif saltanat pasaportile giden Rumlara ait emlâkin Türkiyeye intikalile alâkadardır. Yunan sefiri böyle bir teklif karşısında kalınca bunun kabulü, diğer meselelerin şayanı memnuniyet bir şekilde halline muallak bulunduğunu cevaben söylemiştir. Müzakere edilen meseleler 20 kadar olup bunların halli istihdaf ediliyor.

Ankarada bu meseleler mütehassıslar tarafından birer birer tetkik edilmekte ve esnayı müzakerede zabıt da tutulmaktadır. İki taraf noktai nazarı takarrüp edince itilâf tespit edilmektedir. İtilâf hasıl olmıyan noktalar Atinaya bildirilerek son talimat talep edilmektedir.

Salâhiyettar bir menbadan verilen malûmata göre Yunanistan malları iade edilmiyecek, Rumlara vereceği tazminatın büyüklüğü hasebile vereceği 125,000 isterlinin daha ziyade tenzilini istiyecektir.

Neşet Ömer B.

Darülfünun kadrosunu Ankaraya götürdü

Darülfünun Emini
Neşet Ömer B.

Darülfünun emini Neşet Ömer Bey dün akşam Ankaraya gitmiştir. Neşet Ömer Bey hareketinden evvel, seyahati hakkında bir muharririmize şu izahati vermiştir:

"— Yeni Darülfünun kadrosunu Maarif Vekâletine tasdik ettirmek üzere Ankaraya gidiyorum. Orada bu mesele hakkında Vekil Beye de izahat vereceğim. Vekâlet kadroyu kabul ettiği takdirde yeni bütçemizi hazırlıyacağız. Ankarada üç gün kadar kalacağım.,,

Neşet Ömer Beye Köprülü zade Fuat B. Vekâlet edecektir.

Kıraliar tiyatroda

Roma, 11 (A.A) — Belçika kıral ve kıraliçası İtalya kıral ve kıraliçası ile beraber Ruvayal tiyatrosunda verilen bir müsamerede hazır bulunmuşlardır. Misafir hükümdarlar saat 23 te Romayı terkedeceklerdir.

İspanyada para buhranı

Madrit, 11 (A.A) — M. Primo dö Rivera ile maliye, mesai ve maarif nazırları para buhranı hakkında görüşmüşlerdir. Bugün ispekülâsyonlara mani olmak için meclise bir formül tevdi edeceklerdir.

VAKIT ın son telgraf haberleleri

Edgar kineden haber

Oran, 11 (A.A) — Havanın gayet bozuk ve fena olması Edgar Kuinet kruvazörünün levazım ve mühimmatını kurtarmak için gönderilen römorkörün vazifesini yapmasına mani olmuştur. Bu römorkör, bugün gemiye yaklaşmağa çalışacaktır.

Portekiz kabines

Lizbon, 11 (A.A) — Kabine dahili mesaile ait bazı noktai nazar ihtilâflarından dolayı istifa etmiştir.

İşsizliğe karşı

İngiliz maliyesinin bütün kuvvetleri sanayie yardım etmiye ilk defa olarak hazır bulunuyor

Londra, 10 (A. A.) — İşsizlik nazırı M. Tomas, bugün Mançester ticaret odasında işsislik meselesi hakkında mühim bir nutuk söylemiştir. M. Tomas, bu nutkunda işsizlik meselesinin İngiltereyi maruz bıraktığı müşkilâtı mübalağalı bir şekilde göstermek akıllıca bir hareket olmadığını söylemiş, çünkü ecnebî memleketlerde İngilterenin gittikçe zayıflıyan ve umumiyetle işsizlerden ibaret olan bir millet olduğuna dair yanlış bir intiba bırakılacağını, halbuki vaziyet ne kadar fena olursa olsun millî azım ve kudretin memleketi tekrar ayağa kaldıracağını bütün dünyanın bilmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

M. Tomas, beyanatına devamla demiştirki: Halk yalnız hükûmetten gelecek yardıma bel bağlıyacak olursa hiç bir vakit refah ve terakki yüzü göremez. İş adamlarının vücuda getirebilecekleri şeylere kıyas edilecek olursa hükûmetin yapabileceği iş büyük bir yekûn teşkil edemez. İmperatotluğun inkişafı bir fırkaya yahut bir sınıfa ait bir hak ve imtiyaz değildir. Amerika, dünyanın her tarafına ticaret hey'etleri göndermektedir. Halbuki biz, kendi heyetlerimizi geri alıyoruz. Bu hal ve vaziyetin değişmesi lâzım gelir. Hükûmet, muhtelif ecnebi memleketlerde vaktile tesis edilmiş olan siyasî ve ticarî mevkileri yeniden canlandırmak ve bütün imparatorluk dahilindeki ticaret ataşelerinin vaziyetini kuvvetlendirmek niyetindedir. Maliye ve sanayi alemleri elele vererek yürümek mecburiyetindedir.

M. Tomas, Londra halkının sanayii geniş ve sağlam temeller üzerine yeniden kurmak meselesine büyük bir alâka gösterdiğini ve bu yola götürecek her hangi bir tasavvura müzaheret etmeğe hazır olduğunu resmen bildirmekle büyük bir memnuniyet duyduğunu ilâve etmiştir.

M. Tomas, sözlerine şu suretle nihayet vermiştir: "İngiliz maliyesinin bütün kuvvetleri sanayie yardım etmeğe ilk defa olarak hazır bulunmaktadır. „ Bundan sonra M. Tomas başlıca sanayi erbabını, millî san'atları daha yüksek bir mevkie çıkarmak için sarfedilen büyük gayretlere iştirak etmeğe davet eylemiştir.

Mısır parlamentosu açıldı

Kahire, 11 (A.A) — Kıral Fuat, İngiliz fevkalâde komiseri hazır bulunduğu halde bu sabah Mısır parlamentosunu açmıştır. Nahas Paşa fevkalâde uzun olan muhadenetkârane münasebata ve teklif olunan İngilz-Mısır muahedesine müteallik bulunan fırka şiddetle alkışlanmıştır. Nahas Paşa İngiltere ile icra edilecek müzakeratın dostane bir muhit dahilinde cereyan edeceği ümidini ısrar eylemiştir. Mumaileyh, itilâf aktedilir edilmez parlamentonun tasdikince arzedileceğini ve ayni dostane zihniyetle icra mevkiine konulacağını ilâve etmiştir. Nutku kıralî kanunu esasiyi himaye edecek kanunlar vaz'ını derpiş etmekte ve gerek haricen ve gerek dahilen tam bir istiklâlin tahakkuku ümidini ishar eylemektedir. Mezkûr nutukta, diğer devletlerle mevcut olan iyi münasebattan bahsedilmekte ve İngiltere ile sağlam ve şerefli bir itilâf aktedileceğini bildirmektedir.

Kahire, 10 (A.A) — Sekiz valinin azline ve bunların yerine Veft fırkası taraftarlarının tayinine ait kararnameler bugün resmî ceridede intişar etmiştir.

Muhasebei hususiye ve Belediye memurları için Barem

Vilâyetler varidatına göre üç dereceye ayrılmaktadır

Varidatı 25 bin liradan aşağı olan belediyeler Bareme tâbi olmıyacaklar

Ankara, 11 (Vakıt) — Dahiliye vekâletince muhasebei hususiye ve belediye memurlarının bareme göre hazirandan itibaren alacakları maaşların tesbiti hakkındaki talimatname bitirilmiştir.

Muhasebei hususiye varidatına göre vilâyetler 750 bin liraya kadar varidatı olanlar üçüncü, bir buçuk milyon lira kadar varidatı olanlar birinci olmak üzere 3 dereceye ayrılmıştır.

Birinci sınıf vilayetlerde muhasebei hususiyeden maaş alan memurların en yüksek derecesi altı, ikinci sınıfta yedi, üçüncü sınıfta sekizdir. Esaslar devlet memurlarına tatbik olunan maaş kanunu esaslarıdır.

Mesken bedeli, hakkı huzur, komisyon, makam tahsisatı, kaldırılmıştır. Muallimlerin mesken bedelleri hakkında henüz tetkikat yapılmaktadır, henüz bir karar verilmemiştir.

Belediyelerde en yüksek derece altı olarak tesbit edilmiştir.

Varidatı 25 bin liradan aşağı olan belediyeler bareme tâbi değildir. Bunların memurları ücret alacaklardır.

Şehremanetleri hakkında yapılacak muamele henüz kararlaştırılmamıştır.

GÜZEL GÖZLER MÜSABAKASI VE PİYANKO

İkinci devresi, yani asıl müsabaka gelecek perşembeye başlıyor

Gazetemizin tertip ettiği güzel gözler müsabakası bu ayın (16) ncı perşembe günü başlıyacaktır. Bugünden itibaren şimdiye kadar resimlerini bastığımız sinema artistlerinin yalnız gözleri neşrolunacaktır ve bu gözlerin basılan resimlere bakılarak kimlree ait olduğu her (VAKIT) kariine sorulacaktır. Bu suallere doğru cevap verenler arasında kur'a çekilerek kıymetli hediyeler dağıtılacaktır.

Bundan başka müsabakamız ayni zamanda bir piyanko olacaktır. Yani (16) perşembeden itibaren gazetemizin her nüshasında bir de kupon konulacaktır. Bu kuponları muntazaman toplıyanlar arasında ayrıca bir kur'a çekilecek, birçok kıymetli eşya hediye edilecektir. Kur'a ile takdim edilecek hediyelerin başlıcası şunlardan mürekkep olacaktır: Yazı makinesi, gramofon, fotograf makinesi, sinema bileti karnesi, krem Muson, muhtelif kokular, kolonyaar, kırem ve nefis tuvalet sabunları...

Bir kararname çıktı

Vekâletler vilâyetlerden varidatları nisbetinde iş istiyecekler

Ankara «Vakıt» — Heyeti vekileden vilâyet bütçeleri hakkında yeni bir kararname çıkmıştır. Mühim noktaları şunlardır: "Vekâletler vilâyetlerden alâkadar oldukları varidat nisbetinde iş istiyecekler ve bu taleplerini meclisi umumîlerin içtimaından evvel yapacaklardır. Vekâletin talebi alâkadar olduğu varidat nisbetinde bütçede is'af olunacaktır. Bütçeler marttan evel Dahiliye Vekâletine gelecektir.

Vekâlet bütçeleri dahiliye işleri umum müdürlüğünde, maarif sıhhıye, iktısat mümessillerinden müteşekkil bir komisyon tarafından tetkik olunacak, vekâletlere gönderilmiyecektir. Maliyece tahsil edilmekte olan kesri munzamlar her ay sonunda muhasebei hususiyelere teslim olunacaktır. Meclisi umumîler vekâletlerin metalibi hakkındaki kararlarını esbabı mucibelerile bütçeye yazacaklardır.

İstihsal prugramının ihzarına doğru

Ankara, 11 (Vakıt) — İktısat programı henüz hazırlanmış değildir. Üzerinde çalışılmaktadır. Hafta sonuna doğru heyeti vekileye verilmesi muhtemeldir.

Faysal Eldoviş yakalandı

Bağdat, 10 (A. A) — Uzun bir zamandan beri Irak hududuna yaptığı bir çok akın ve baskınlarla Irak [illegible] bir çok güçlükler ve gaileler çıkarmış olan asi kabail rüesasından Faysal Eldoviş Irakın cenup hududunda tayyare ve zırhlı otomobillerinden mürekkep İngiliz kuvvetleri tarafından ele geçirilmiş ve Basra civarında İngiliz karargâhlarından birinde hapsedilmiştir. Geçen sene Faysal Eldovişin öldüğü şayi olmuştu.

Almanlarla konsolosluk muahedesi

Berlin, 10 (A.A) — İmparatorluk meclisi Türk-Alman konsolosluk muahedesi hakkındaki kanun lâyihasını tasvip eylemiştir.

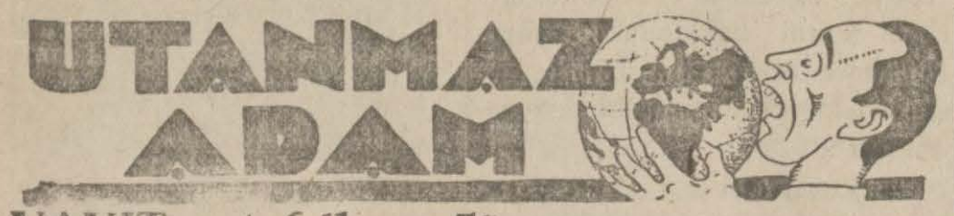

VAKIT ın tefrikası: 59

Yazan: Hüseyin Rahmi

Şevkiye Hanımın Ali Safderi konağa kabul ettiği günü Kâmile kadın hemen kömürcü mağazasına koşarak helecanlı bir ifadeyle:

— Süleyman Efendi haberin var mı?

— Yok.. Sen söylersen haberim olacak..

— Yakışıklıca bir delikanlı..

— Ey?

— Konağın kapısını çaldı.. Açtım.. Şevkiye Hanımı sordu. Burada dedim.. küçük bir kâğıt yazdı. Elime tutuşturdu.

— Sonra?

— Bunu götür Hanıma ver dedi.. götürdüm.. verdim.. Hanım kâğıdı okudu: «git bu delikanlıyı yanıma çağır» dedi.

— Sen ne yaptın.

— Çağırdım...

— O kâğıt nerede kaldı.

— Hanımda...

— Şimdi ne yapıyorlar.

— Yukarki salonda konuşuyorlar.

— Sen hemen konağa koş.. onların ne konuştuklarını oda kapısından dinliye bildiğin kadar dinle.. işittiklerini iyi belle, unutma..

Kâmile kadın koşarak hemen konağa döner. Oda kapısının arasından casusluk vazifesine başlar. Bir yandan kömürcü Süleyman efendi köşe başına sinerek konağın kapısını nezareti altına alır.. Ali Safder, kömürcüyü tarassutunda çok yormaksızın sokağa çıkar. Süleyman efendi de arkasından yürür. Ali Safder tramvaya atlar. Muakkibi de aynı arabaya sıçrar.. Onu ta Etyemezdeki Avnüsselâhın evine kadar takip eder. Karanlıklar bâsar o hala o semtte dolaşır... Fakat eve giren genç sokağa çıkmaz. Kömürcü gecenin hulûlile terke mecbur kaldığı mahalleye ertesi günü sabah karanlığında avdet eder.

Avnüsselâhla Ali Sefder sokağa çıkar çıkmaz arkalarına takılır. Torosoğlu Hanımın üçüncü katındaki 26 Numaralı daireye kadar peşlerinden ayrılmaz...

Affan Bey çabuk çocuğunu Anadoluhisarındaki teyzesi nezdine göndermiş lâkin kendisi konağa yakın bir yerde gizlenmiş olduğundan o da derhal işe karışıyor. Adliye vak'adan haberdar ediliyor. Bu suretle alâkadar memurlar, hadise mahalli gibi gösterilen Torosoğlu hanına koşuyorlar. Fakat Nedim Bey bu dehşetli saatlerin tehlikesinden kurtulabilmek için nasılsa bir sırasını bulup Avnüsselâhın eline beş yüz liralık kaime sıkıştırdıktan sonra kulağına:

— İsticvabı lehime idare et... Seni memulün fevkinde memnun ederim. Bugün bu miktardan ziyade bir para taktim edebilmeme imkân yoktur. Zaten mücrimiyetini müsbit o mektuplar sen de bulundukça ben senin insafına kalmış bir haraç güzarınım... Beni ele vermekle benimle beraber kendini de mahvetmekten başka ne kazanacaksın?

Avnüsselâh beşyüz liralık kaimeyi hemen çebine indirmiş ve aldığı nasihate karşı muhalefetle verile bilecek hiç bir cevap bulamamıştı.

Isticvap yapıldı. Avnüsselâh ittihama medar olacak evrakı saklıyarak tamamile Nedimin lehine idarei kelâm etti. Ali Safderin Şevkiye Hanımı ziyaretinden, Kâmile kadının kapı arkasından dinlediği ipe sapa gelmez lâkırdılardan ve o sabah Nedim Beyin idarehanesinde patlıyan tabancadan kasa sirkatini kat'iyen müvazzih hükümler çıkarılamadı. Binaenaleyh maznunların mevkufen isticvaplarına lüzumu kanunî görülemedi.

Avnüsselâh sırdaşlığını ve müdafaasını kabul ederek kurtardığı Nedimle uzlaşmak için bir gün sonra Torosoğlu Hanındaki 26 Numaraya damlamış fakat bu kurnaz hırsızın yerinde yeller estiğini görmüştür.. Herif çoktan hududu aşmıştı.

Utanmaz adam yeisle dizlerini döğerek:

— Nedim yalnız Muhip Paşanın kasasını boşaltmadı. Beni de soydu gitti. Ben kendimi yaman bir soyucu biliyordum. Herif bana taş çıkarttı. Hükema, ukalâ, hem cinsine iyilik tavsiyesile kafalarını aşındırıp dururlar.. Yap iyiliği ki kemlik göresin. Halk bu darbı mesele o beyinsizlerin hamakatlerini yüzlerine vurmuştur.. Bu dünyada iyilik yapanlar iyilik yapmak mecburiyetinde kalanlardır. Benimki de öyle olmadı mı? Kendimi ele vermedikçe, o yüz bin liralık yüksek hırsıza fenalık yapamazdım ki.. Çalınca öyle çalmalı, vurunca öyle vurmalı ve sonra dünyanın öbür ucuna kadar savuşmalı.. Birkaç liralık sirkat yüzünden demir parmaklıklı taş odanın rütubeti içinde çok fena bir tebdilihava yapmağa gidenlere acırım.

[Bitmedi]

Bır günde üç kişiyi öldüren adam

Bartında dün sabah tüyler ürpertici bir facıa oldu

Bartın, 11 (Vakıt)

Bartının Sancaktar mahallesinden Sümme oğlu bakırcı Sabri bu sabah tüccardan silâhçı Mehmet Efendıyi dükkânında yaraladıktan sonra caddede eskiden kavgalı bulunduğu hamal Ahmedi iki kurşunla yere sermiştir. Katil bundan sonra hamalın evine giderek yetişken kızını da iki kurşunla öldürmüş ve kaçmıştır. Katilin takibine çıkan polis müfrezesi kendisini Amasra yolunda Taşköprü cıvarında sıkıştırmışsa da vukubulan müsademe neticesinde Sabri dağa sığınmıştır. Hali hazırda jandarma takipte bulunmaktadır. Anbean katilin tevkifi haberine intizar edilmektedir.

Süreyya Paşanın Kadıköyündeki sinmasına hacız kondu

Süreyya Pş. Kadıköyünde bir tiyatro binasını yaptırdıktan sonra, civardaki Hale sinemasını da Emlâki milliyeden kiralamış, bu suretle Kadıköyünde rakipsiz, yalnız kendi tiyatro ve sinemasını işletmiye başlamıştı. Hale sineması, kirası Süreyya Pş. tarafından verilmek şartile bir müddet kapalı kaldı.

Süreyya Pş.

Süreyya Pş. bu tetbir neticesinde kendi tiyatrosunun büyük bir rağbet göreceği, halka bu suretle bir hizmet ifa edebileceği kanaatinde idi. Filvaki büyük, muhteşem, mobilyalı bir yerde eğlenmek başka, küçük, basık, zevksiz bir yerde eğlenmek başka... Yani Süreyya Pş. nın istediği para değil, rağbetti. Çünkü Hale sinemasını kapatmak için verdiği kira, yeni tiyatro binasından çıkarılamıyordu.

Bu hâl bir müddet böylece devam etti. Sonra Kadıköyünde ihtiyaç üzerine iki sinema açılması lâzım geldi. Süreyya Pş. bunun üzerine Haleyi de işletmiye başladı. Fakat bilet satışı masrafı korumuyordu, açık verdi, ve nihayet emlâki milliye kira bedelini Süreyya Pş. dan alamamıya başladı. Borç 1200 lirayı buldu.

Bu vaziyet karşısında emlâki milliye Hâle sineması gişesine dünden itibaren haciz koymuştur. Haciz 1200 lira alınıncıya kadar devam edecektir.

Sefaretlerde:

Fransız sefiri memleketine gitti

Fransız sefiri Kont Şambrön dün Semplon ekspresile mezunen Parise hareket etmiştir.

Kont Şambrön bir buçuk ay sonra tekrar şehrimize avdet edecektir.

Rus haricî ticaret mümessilliği

Sovyetlerin haricî ticaret mümessili olup, bazı sui istimallerle alâkadar bulunduğu söylenen ve vazifesinden affedilen M. Sohovy, dün Moskovaya hareket etmiştir.

Mumaileyh yerine haricî ticaret mümessilliğine tayin edilen Roma ticareti hariciye mümessili M. Hatarofsky Şehrimize gelmiş ve dünden itibaren yeni vazifesine başlamıştır.

M. Hatarofsky bu hafta Ankaray giderek Rusyaya yapılacak ihracat meselesi hakkında alâkadar makamatla görüşecektir.

Efgan sefiri geldi

Efgan sefiri Gulân Ceylani Han dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Ticaret odası asma köprü için hükûmete mi müracaat edecek?

Liman şirketi müdürü Hamdi bey "istanbulda şimdilik yeni köprü yapılmamalıdır" diyor

Cazi köprüsünün asma olarak mı, yoksa duba üstüne mi yapılması lâzım geldiği hakkında tetkikat icrası için bir heyet teşkiline dair Ticaret odası meclisince verilen kararı Emanetin kabul etmediğini dün yazmıştık. Bu haberin Ticaret odası mahafilinde aksi tesir uyandıracağı şüphesizdi.

Dün bir muharririmiz Ticaret odası umumî kâtibi Vehbi Beyi ziyaret ederek bu ret cevabı hakkında ne düşündüğünü sormuştur. Vehbi B. demiştir ki:

« – Bu mesele hakkında benim şahsî bir fikrim yoktur. Ticaret odası meclisi bir heyet teşkiline karar verdiği için bu kararı Emanete bildiriyoruz. Emanet kabul edip etmediğine dair elbette bize bir cevap verecektir.

Bu cevabı meclisimize arzedeceğiz. Emanetin cevabı şayet ret mahiyetinde olursa, oda meclisi bu cevap için de bir karar ittihaz eder. Eğer köprü hakkında behemehal tetkikat yapılmasında zaruret görürse Dahiliye ve İktısat vekâletlerine müracaat edebilir. „

Ticaret odası kâtibi umumisi Vehbi B.

Ticaret odasındaki kararın ittihazında büyük bir âmil olan hatta teklifi aynen kabul edilen Liman şirketi müdürü Hamdi B. de şunları söylemiştir.

«— Bugün için asma köprüye taraftarlık etmek güçtür. Benim mütalâam İstanbula şimdilik yeni bir köprü yapmamaktır. Bu hususlaki düşüncelerimi merbut olduğum vekâlete rapor halinde bildirdiğim için bu mevzuda fazla beyanatta bulunmakta mazurum. »

Rasatanede yeni tesisat yapılıyor

Bu sene Kandilli rasatanesinde yeni tesisat yapılması tekarrür etmiştir. Hâlâ yerine konulmıyan sismoğraf aleti de behemehal bu sene yerine vazedilecektir. Sismoğraf aletinin vaz'ı ve yeni tesisat için 30000 liralık bir tahsisat istenilmiştir.

Fırka da

Bugün vilâyet kongresi toplanıyor

Bugün saat 14 de Fırka binasında Fırkanın vilâyet kongresi toplanacaktır. Kongreyi bir nutukla müfettiş Hakkı Şinasi Pş. açacaktır. Kongrede, bir liste halinde tesbit edilen halkın istekleri de müzakere olunacaktır.

İsterlin

Ingiliz lirası dün Borsada 1026 kuruşta açılıp kapanmıştır.

Dün isterlin üzerine pek az muamele olmuştur.

Kazanç verğisi

Bazı tüccarların ticaret şubelerine depo ismi vererek martta vermeleri lâzım gelen kazanç beyannamelerini vermedikleri anlaşılmıştır. Bunun üzerine bu tüccarlara tebliğat yapılarak içinde en küçük bir şey satılmış olsa bile o mahal hakkında kazanç beyannamesi vermek lâzımgeldiği, verilmediği taktirde birinci sene için iki kat, ikinci sene için 3 kat, ertesi sene için de 5 kat resim alınacağı bildirilmektedir.

Diştabiplerinin danslı çayı

Turk diş tabipleri cemiyeti heyeti tarafından bugü saat 5 te " Garden Bar » da danslı bir çay verilecektir.

ingiltere mi, Amerika mı ?

Denizlerin hakimi kim ?

Mahut Şerer gene sahnede

"Amerika ingilterenin elinde oyuncaktır „ diyor

Teslihatı tahdit için Cinevrede toplanan konferans aleyhinde propaganda da bulunarak konferansı akamete uğratmakda zan altına alınan ve Amerika ayanı tarafından muhakeme olunan Vilyam Şererin, Amerikada bahrî inşaat ile meşgul kumpanyalar tarafından istihdam edildiği anlaşılmış, neticede Amerika hükûmetinin bu kompanyalara hiç bir siparişte bulunmaması kararlaşmıştı.

Buna rağmen Vilyam Şerer, geçen hafta zarfında tekrar bir nutuk irat ederek bahrî teslihat meselesini teşrih etmiş, bu münasebetle İngiltere aleyhinde beyanatta bulunmuştur.

Şerere göre Amerika hükûmetinin hariciyesi 25 seneden beri İngiltereye tâbi bir halded r. İngiltere 300 seneden beri denizlere hâkimdir ve bu mevkii terketmek, Amerikaya vermek istemez. Şayet Amerika demokrasisi, yaşamak istiyorsa, mukadderatını Avam cemiyetine, yahut Adalet divanına bırakmamalıdır. Böyle hareket ettiği takdirde, Amerika Ingilterenin yardımcısı olmaktan çıkamaz.

Şererin bu nutku söylediği içtimaa riyaset eden Amiral Fiske, Amerikanın umumî harbe zorla girdiğini, Vilsonun o zaman, Amerika bahriyesi tarafından vuku bulan tavsiyelere ehemmiyet vermediğini beyan etmiştir.

Londra gazeteleri Şererin irat ettiği nutku istihza ile karşılamaktadırlar.

VAKIT

Kadınlarımız ve tasarruf

Evvelki gün darülfünun konferans salonunda yapılan toplantı ile tasarruf mücadelesi İstanbul hanımları arasında ilk tezahürünü vermiştir; ve memnuniyetle kaydedebiliriz ki bu ilk tezahür yeni başlıyan millî mücadelede kadınlarımızın erkeklerden geri kalmıyacaklarını göstermiştir.

Eğer bu hususta bir delil aramak lâzım sa toplantı esnasında Nakiye Hf. nin söylediği sözleri gösterebiliriz. Çünkü « bu israfa birazda biz kadınlar sebep olduk. Her sene harice giden (50) milyonun bir kısmı kadın eli ile çıkmıştır. Fakat artık çıkmıyacaktır. » Demek suretile Nakiye Hf. Türk kadınlığının düne ait mesuliyetini, aynı zamanda yarına ait azmini çok kuvvetli bir şekilde ifade etmiştir.

Türk kadınının tasarruf mücadelesinde yapabileceği vazifenin ehemmiyetini takdir edebilmek için uzun boylu düşünmeğe de hacet yoktur. Memleketimize hariçten giren ve sırf kadınlara mahsus olan muhtelif cins eşyanın miktarını göz önüne getirmek kâfidir. Hakikat halde milli iktisat müvazenemizi bozan ithalât eşyasının mühim bir kısmını süs ve zinet levazımından olan eşya teşkil ediyor. Meselâ ipekli çoraplar bugün hizmetci kadınlara kadar sirayet etmiş bulunuyor; parfümöri denilen mevat yüzünden her sene milyonlarımız harice gidiyor. İşte ithalât eşyasının bu nev'inin tahdidi vazifesi sadece kadınlarımızın uhdesine terettüp etmektedir.

Fakat derhal ilâve edelim ki Türk kadını kullanacağı eşyayı yerli malından intihap etmekle tasarruf mücadelesindeki vazifesini bitirmiş olamaz. Umumiyetle aileler için tasarruf meselesi daha ziyade bir bütçe meselesidir. Ve aile bütçesi erkeklerden ziyade kadınları alâkadar eden bir vazife olmak lâzımgelir.

Eğer bir ev hanımı ailenin kazancından her ay bir miktarını artırmak vazifesini üzerine alırsa tabiatile her türlü alış verişte ecnebi malı yerine yerli malını tercih eder.

Hatta gerek kendisi gerek çocukları için lâzım olan eşyanın bir kısmını ev içinde adeta eğlence gibi el ile yapmak çarelerini keşfeder.

Binaenaleyh milletçe giriştiğimiz tasarruf mücadelesinde esaslı bir hattı hareket tutmak istersek her şeyden evvel şimdiye kadar Türk aileleri için meçhul olan aile bütçesi tanzimini millî bir itiyat haline getirmeliyiz.

Bu hususta Hanımlar Birliği gibi mevcut kadın teşekkülleri bir irşat vazifesini görebilir. Aile bütçesi nasıl olur? Aile içinde tasarruf yolları nedir? Bu mevzular üzerinde her tarafta konferanslar tertip edilmelidir.

Arasıra bir intihap hakkı meselesi çıkararak günlerce kendilerini yoran hanım Efendiler bu gibi siyasî mücadele mevzuunu şimdilik bir tarafa bırakarak yeni başladığımız millî davada faal birer vazife alırlarsa memlekete daha büyük bir hizmet yapabilirler.

Mehmet Asım

Yarım asır evvelki :

VAKIT

12 Kânunsani 1880

Rusya tarafından Balkan şibihcezirsesinde icrayı istikşafat için mühendisler irsal olunacağından maksat, istikşafat fenniyeden ziyade poletika desisesi olduğu maznun idüğünü Pelmelgazet yazmıştır.

Şehir haberleri

Teberrüler

Vergi alınırken nasıl bir tarife tatbik edilecek ?

Veraset ve intikal kanunu mucibince hayır müesseselerine yapılacak teberrüattan alınacak verginin ne suretle alınması lâzım geldiği hakkında Defterdarlıkça maliye şubelerine tebligat yapılmıştır. Buna göre, bir müesseseye muayyen bir zamanda meselâ bir ay zarfında muhtelif kimseler tarafından yapılan teberrüatın yekûnu üzerinden değil, herkesin verdiği paradan ayrı ayrı vergi alınacaktır. Teberrüler, mükellefler bir beyanname ile kanunî müddeti içinde bildirilmiyecek olursa maliye memurları zabıtname tanzimi ile bulabilecekleri teberrüat üzerinden yüzde 20 nisbetinde tarh olunacaktır.

Beyanname verildiği takdirde verginin nisbeti şudur: 1 liradan 100 liraya kadar yüzde 10, 101-500 liraya kadar yüzde 12,5 501-3500 liraya kadar yüzde 15 3501 - 6000 liraya kadar yüzde 17,5 , 6000— 10 bin liraya kadar da yüzde 20.

Teberrülerin ilk yüz lirası, orta kalanın 500 lirası, ondan orta kalanlar için hep ayrı ayrı tarife tatbık edilecek ve meselâ 10 bin liralık bir teberrü için yüzde 20 değil, tarife sırasile tatbik edilerek muhtelif nisbelerde vergi alınacaktır.

Bu sene kış

Mutedil mi geçecek?

Balkanlarda kar devam ederken umumiyet itibarile memleketimizin her tarafındada havalar iyi gitmektedir. Tarakyada koyunlar, kuzuladığı, bazı yerlerde ağaçların çiçek açtığı, hububatın filizlendiği haber verilmektedir. Mütehassıslar bu sene artık şiddetli kış olmıyacağı hakkında tahminler yapmaktadırlar.

Kandilli rasatanesi bugün de havanın gene açık ve lodos olacağını haber vermektedir.

Liman şirketinin motörleri

Liman şirketinin İngiltereden getirdiği mazotla müteharrik 3 motör vapurdan kızağa çıkarılmıştır. Bunlar hakkında birçok deniz müesseseleri şirkete müracaat etmektedir.

Şirket bu motörlerle bir tecrübe tenezzühü tertip etmeğe karar vermiştir.

Berat gecesi

İstanbul müftülüğünden : Şabanın iptidası 1 Kânunsani 930 tarihine müsadif olmasına nazaran 14 Kânunsani 930 Salı günü akşam [Çarşamba gecesi] Leyleiberat olduğu ilân olunur.

Borsada:

Cezalandırıldı

15 gün borsada muameleden men!

Bir hafta evel Selânik bankasının borsada ihtiyaç listesi haricinde 18000 İngiliz lirası satın aldığından onbeş gün müddetle borsada muamele yapmaktan menedileceği yazılmıştı. Hakimiyeti milliye refikimiz bu kararın kat'iyet kesbettiğini ve bütün bankalara teblig edildiğini yazmaktadır.

İrtişa sabittir!

Üst tarafı birinci sayfamızdadır

— Peki, bu soyulmak mıdır. Niçin bu tabiri kullandınız ?

— Esnaf ihtikâr yoluna sapar, hiç yoktan bir zam yaparsa, tabiî öyledir.

— Buna Şehremanetinin sebep olduğunu, vazifesini yapmadığını nereden çıkardınız ?

Cemal B. in sözlerinden. Bu sözler iktisat müdürlüğüne temas ediyordu. Bu müdürlük, emanetin bir şubesidir.

Bu zatın ifadesi, böyle bir iddia ortaya atmak için kâfi midir ?

— Bu zat, bizce bu bahiste çok salâhiyettar bir makam işgal ediyordu. Eğer emanet iktisat müdürlüğü de bir şey söylese idi, iki tarafın noktai nazarını cem ve mukayese ederdik.

Bu dava, diğer gazete davaları ile birleştirildi. Sıra ikinci davaya geldi. " Ticaret odası ne söyliyor. Hayat ucuzlamış mı? O da zahmete katlanıp ta şu hesapları bir kontrol etse ! „ serlavhası altındaki yazı, halk ağır bir sıkletten muztarip vaziyette gösteren temsilî resimler birlikte bu davanın mevzuunu teşkil ediyordu. Bu davada, diğer dava gibi 161 inci maddeye göre açılmıştır. Yazıda, ticaret odası cetvelinin teşrinevvel ayına ait olan kısmını neşreden oda mecmuasında hayatın ucuzladığından bahsedildiğine işaret edilerek, " Hayat ucuzlamış da kimsenin haberi olmuyormuş. Sıfır mı düşmüş, rakam mı atlanmış? Anlıyalım! „ deniliyordu.

Selim Ragıp B., bu hususta da şunları söyledi :

— Kâtibi umumisi hayat pahalılığından bahsederken, odanın mecmuası, ucuzluktan dem vuruyordu. Bahse dair yazı yazdık Resim, yazı ile alâkadar, temsili mahiyettedir. Bu gibi resimler, yazılanı daha bariz bir şekilde ifade için her yerde yapılır.

Umumî olarak her yerde olduğu gibi memlekette sun'i bir hayat pahalılığı vardır. Alâ kadarların teyekkuzu bunu izale edebilir. Matbuat, bu gibi mesailden tetkik ve tenkit yolu bahseder. Yazılan şeylerde bir fevkalâdelik yoktur.

Bu dava da diğer davalarla birleştirildi ve irtişa tahkikatına dair yazılanlardan dolayı gazeteler aleyhine açılan musanna ve müheyyiç neşriyat davasının tetkikine geçildi.

Mahkeme, istintak dairesinden kararname suretini istemişti. Yedinci müstantiklikten gelen suretin hülâsası okundu.

Bunda barut inhisarının müzayedesine fesat karıştırmak ve devlet memurlarına rüşvet vermekle maznun bulunanların cürümleri sabit olduğu, bu arada Cemil Süleyman B. isminde birinin de delilleri imhaya teşebbüs ettiği yazılıyor, rüşvet ve müzayedeye fesat karıştırmakta bazı memurinin de medhaldar oldukları anlaşıldığından memurin muhakemat kanununa tevfikan bu baptaki evrakın mercii kanunisine gönderildiği ilâve ediliyordu.

Gazetelerin vekilleri, bunun, kararın hülâsası olduğunu, maamafih mufassal suretin celbi de kâfi olmıyacağını kaydederek dosyanın getirilmesini istediler.

Muhakeme, bu hususta sonradan bir karar vermek üzere birleştirilen davalardan birine ait istilâm için muhakmeyi on yedi şubata bıraktı

Nazım Bey geldi

İrtişa tahkikatını yapan müstantik Nazım B., Ankaradan gelmiştir .

Bugünkü sinemalar

Majik — Alevler içinde
Etuval — Baskın
Alkazar — Macar Rapsodisi
Lüksenburg — Billi Dov
Ekler — Fırtınadan sonra
Melek — Yüdith ve Holofern
Opera — Altın
Şık — Hoş gör
Elhamra — Tahtelbahir 44
Millî — Son çarlar
Ferah — İmdat
Hilâl — Monte Kristo
Asrî — Draga kraliçesi
Alemdar — Monte kristo
Fransız — Gaip adamlar gemisi

Tiyatrolar

Darülbedayi — Çam sakızı

Sinema

MUAZZAM BİR TEMAŞA

Daima rağbet ve muvaffakıyet görmekte olan
ELHAMRA SİNEMASI
Yarınki Pazartesi akşamından itibaren hakiki bir bediai san'at olan ve fennin en son tekemmülâtını haiz Teknikolar usulile temamen renkli olarak çevrilmiş olan
ATEŞ EVLÂTLARI
sesli, sözlü ve şarkılı müthiş süperfilmi takdim edecektir.
İlâveten: 1) Sözlü FOX dünya havadisleri. En mühimmi İtalya veliahdına karşı Brükselde yapılan sui kast. 2) Skala de Milano tiyatrosundan RİKARDO BONELLİnin Palyaçoyu taganni etmesi ve Miss RUBY KELER in eksantrik dansları.

Kötü bir kadının nümunei imtisal olan namuslu bir aile babasını fena yollara nasıl sevkeylediğini tasvir eden gayet feci ve müessir bir dram
D. W. GRİFFİT tarafından vaz'ı sahne edilmiş olan
EBEDÎ MUAMMA
sesli ve şarkılı muhteşem filminin mevzuu önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren
OPERA Sinemasında
Unitet Artists

Tepebaşı tiyatrosunda : Bu akşam saat 21,30 da :

ÇAM Sakızı
3 Perde
Nakleden : İ. *Galip bey*

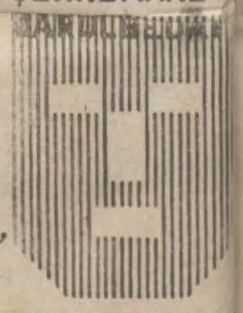

Adliyede:

Resimli Ay davaları

"Resimli Ay» tahkikatı, devam ediyor. Haber aldığımıza göre " Savulun, ben geliyorum !„ yazısından dolayı bir dava daha açılmıştır.

Bu yazıdan dolayı açılan ilk dava Reisicümhur Hz. leri hakkında tecavüzkârane neşriyat davasıdır. Yeni dava da, Türklüğü tahkir davasıdır

İkinci müstantiklik, iki davanın tahkikatını birlikte yapmaktadır.

Umumî vilâyet meclisi

Umumî vilâyet meclisi çarşamba günü Vali vekili Muhittin B. tarafından açılacaktır.

VAKIT TAKVİMİ

Pazar
12
Kânunsani
1930

12
ŞABAN
1348

Güneşin doğuşu: 7,25
Güneşin batışı : 17,01
Ayın doğuşu : 13,00
Ayın batışı : 6,05

Namaz vakitleri

Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
5.58	12.23	14.47	17.01	18.38	05.40

Bugünkü hava

Hava bulutlu , rüzgâr poyrazdır.

Kazanan piyanko numaralarının sıraya konmuş cetveli

No.	Türk lirası	No.	Türk lirası	No.	Türk lirası	No	Türk lirası	No.	Türk lirası
174	10	5963	100	13098	100	18944	100	24619	100
180	150	6042	100	291	100	974	100	710	100
233	100	87	100	99	100	19047	100	831	100
340	100	140	100	300	200	086	100	838	100
391	100	193	150	433	20	098	20	895	100
502	150	214	100	587	150	139	150	25354	100
721	100	698	100	683	150	209	100	364	100
730	100	844	100	733	200	213	100	465	200
758	100	913	200	808	100	407	100	514	150
977	100	7126	100	24	10	434	10	544	100
986	100	241	100	64	100	464	150	610	150
1116	100	271	100	911	100	498	100	629	100
18	200	281	200	14222	100	508	200	679	200
85	10	349	100	34	100	616	150	721	100
150	100	512	100	36	100	701	10	813	100
229	150	516	100	56	100	775	100	931	150
232	10	774	100	58	100	821	100	957	100
35	200	8156	100	311	100	20015	2000	26026	100
52	100	192	100	530	100	117	200	172	200
498	200	194	150	690	100	247	100	186	200
150	10	321	200	65	200	270	100	198	200
529	100	463	100	722	200	288	150	219	100
33	200	467	100	64	100	314	100	236	100
48	200	542	100	85	200	397	100	243	500
66	100	575	100	814	100	416	100	313	100
127	100	577	100	900	100	459	100	413	100
91	3000	625	100	83	100	537	150	416	150
790	100	736	100	93	500	634	100	420	500
826	200	772	200	15002	100	646	100	484	100
32	100	814	200	28	150	719	150	531	10
44	100	896	500	81	150	740	1000	532	100
96	100	9114	150	68	100	764	100	547	10
192	500	171	100	85	100	865	150	774	100
2017	10	205	100	387	100	873	150	787	100
54	500	283	100	50	10	910	100	825	100
89	100	348	100	53	100	21072	100	858	100
93	100	373	100	57	100	271	100	902	100
95	100	509	500	632	2000	337	100	974	100
218	100	513	200	86	200	369	100	27086	100
36	100	571	150	812	200	392	100	90	500
74	150	599	150	69	150	403	150	119	500
78	100	613	100	905	100	501	150	284	150
371	100	685	200	20	150	554	100	321	100
73	150	735	100	30	100	637	100	377	150
404	100	736	100	16000	10	730	100	391	100
580	100	929	10	232	100	737	100	425	200
676	100	947	150	40	150	796	100	647	150
91	100	1013	10	82	100	846	100	755	100
747	100	205	100	90	200	881	100	756	100
50	200	239	150	97	10	941	100	791	100
825	100	289	150	312	500	999	200	888	100
80	100	334	100	15	500	22045	50	902	100
907	150	48	100	49	100	60	100	922	100
88	500	513	100	437	3000	226	100	989	15
3 43	10	573	150	94	100	321	150	28039	100
141	100	652	100	498	1000	433	500	152	100
344	100	722	100	595	100	465	100	263	200
81	10	776	100	700	100	475	100	349	150
410	1000	851	150	800	100	478	100	400	100
30	100	99	100	31	100	590	500	443	100
56	100	1049	100	43	500	600	4000	657	100
79	10	58	100	50	10	604	100	753	200
708	100	75	150	94	20	612	10	824	100
31	10	155	150	17002	100	617	200	825	100
876	100	300	100	093	100	736	100	29050	100
84	150	356	100	152	150	849	10	137	150
4215	10	361	100	170	100	858	200	192	100
69	10	368	100	231	100	943	100	267	150
88	150	389	100	346	100	972	100	316	100
442	100	420	20	486	100	23154	100	328	100
71	100	475	100	489	100	137	100	391	150
80	100	556	100	515	200000	222	100	485	200
55	150	571	100	526	100	244	100	494	100
752	100	760	10	574	100	260	100	526	150
64	2000	819	150	597	150	433	200	553	200
824	1000	857	1000	604	200	440	150	637	100
73	100	889	100	603	150	520	500	871	10
951	100	950	100	681	100	606	10	921	100
85	100	12024	100	887	100	755	100	56	100
5033	10	20	100	922	100	779	200	30043	200
93	100	50	150	963	100	793	500	104	150
167	100	201	100	965	100	886	100	125	100
273	150	224	50	972	100	891	20	134	100
300	100	225	100	981	100	941	150	153	100
324	100	295	10	992	100	972	200	223	150
424	20	308	150	18146	100	986	150	350	100
549	100	342	10	192	100	24008	200	573	150
562	150	405	100	271	100	37	10	59	200
667	100	565	100	305	500	82	150	687	100
673	100	594	150	432	100	269	200	716	100
732	100	664	100	679	100	300	100	737	150
756	100	759	100	694	00	337	150	943	200
889	100	853	100	723	100	339	150	945	4000
907	100	888	100	826	150	486	100	957	100
941	100	13057	150			542	100	960	200

Piyankonun sineması

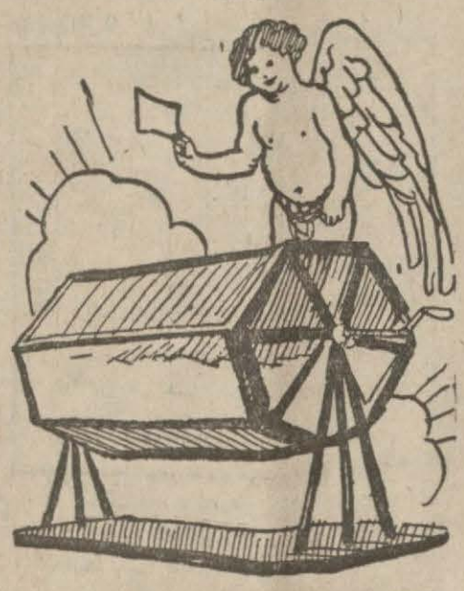

Baştan birinci resim (200) bin liralık ikramiyeyi kazananlardan kasap Panayot

"VAKIT,, in muntazam numara cetveli

No.	Türk lirası	No.	Türk lirası	No.	Türk lirası	No.	Türk lirası	No.	Türk lirası
30981	500	37421	200	44203	100	49261	100	54578	100
31019	200	445	100	247	100	273	100	628	100
36	100	536	100	252	100	286	100	634	100
141	100	702	100	308	10	314	100	642	100
316	100	720	200	358	100	414	200	658	100
411	200	968	100	376	10	415	150	665	100
472	10	38038	100	389	500	575	100	713	100
526	100	175	100	408	100	681	100	857	100
537	100	188	100	474	100	697	500	878	100
578	200	263	100	516	15	722	100	894	100
611	10	313	100	555	1000	747	100	941	150
628	100	425	1000	570	50	776	100	55080	200
700	100	450	15	577	100	801	100	119	100
745	100	570	100	610	100	812	100	164	100
837	100	584	100	702	100	895	100	265	150
857	100	69	100	807	100	926	100	280	100
896	100	741	100	822	150	928	500	338	500
994	100	805	100	842	200	95	100	351	100
32054	100	817	100	860	1000	50063	150	383	200
155	100	39168	200	880	200	216	100	412	100
168	150	178	100	897	10	269	1000	474	200
173	100	205	100	45004	100	370	100	491	100
331	100	300	100	146	100	398	200	547	1000
386	150	415	100	276	100	452	200	559	500
434	100	517	100	279	2000	483	100	582	100
473	100	531	100	377	100	544	3000	655	150
477	100	594	150	382	100	592	105	697	100
524	100	772	500	542	100	612	100	698	200
537	100	40007	100	570	100	778	150	704	100
675	100	50	100	582	100	855	100	727	1000
698	200	342	100	592	100	51202	100	728	6000
981	100	343	100	620	100	500	100	773	150
795	200	357	200	655	150	582	150	834	100
830	100	383	100	727	100	583	500	897	100
865	100	436	100	766	100	637	100	897	100
893	150	539	100	928	200	643	100	964	100
836	200	561	200	994	100	739	100	56046	150
33083	150	726	100	46084	100	748	100	163	150
172	100	747	100	104	100	766	100	198	100
521	150	810	100	153	150	820	150	217	1000
611	100	834	100	166	150	951	100	253	100
730	100	989	500	210	100	893	200	272	100
816	200	41006	100	230	100	900	100	321	100
851	100	52	100	345	100	948	150	385	150
880	100	131	100	402	100	52005	100	391	100
898	100	135	100	519	100	085	100	403	100
916	100	154	100	560	50	100	150	435	500
34050	100	175	100	585	100	136	500	438	150
148	100	180	100	614	100	152	100	514	100
192	200	216	100	678	100	165	200	603	150
226	100	229	100	717	100	231	100	630	200
286	100	249	100	731	100	239	150	639	200
433	150	356	100	833	100	308	150	728	200
459	500	432	150	895	100	318	100	742	100
766	100	461	100	916	100	420	100	761	100
772	100	492	100	933	150	478	100	801	100
787	200	515	1000	953	100	534	1000	871	100
789	200	530	100	47005	3000	554	100	7179	100
817	200	627	100	68	100	580	100	201	100
866	150	635	150	127	100	635	1000	322	100
875	100	636	150	148	150	728	100	344	150
900	100	638	150	220	100	731	500	372	100
949	100	732	150	279	100	786	100	385	500
35093	150	900	200	302	200	868	4000	507	500
325	100	611	200	390	100	950	100	713	100
423	100	42052	1000	404	200	995	200	721	100
465	200	240	150	460	100	53006	200	772	500
604	200	46	100	649	150	67	200	739	1000
615	100	353	100	774	150	71	100	794	100
689	10	396	100	850	100	77	100	856	100
702	100	424	100	831	200	123	150	91	100
781	200	445	100	852	100	178	100	948	100
804	100	453	100	921	100	245	100	958	1000
807	100	616	100	934	100	251	100	58338	100
36022	100	757	100	48072	100	393	1000	395	100
48	150	874	100	80	100	410	100	438	100
105	100	877	100	1 7	100	419	100	439	100
129	100	948	10	177	100	469	100	511	100
154	200	967	200	439	1000	528	100	544	500
168	200	977	100	452	100	549	100	559	100
243	100	43011	100	466	100	615	100	682	100
262	150	060	100	527	100	677	100	694	100
361	500	083	100	545	100	805	100	735	150
556	100	113	100	621	100	917	100	749	100
584	100	143	100	782	100	937	100	997	100
612	100	195	200	702	100	958	100	55052	100
723	150	353	100	822	100	989	150	253	100
861	100	397	200	842	150	54018	100	310	100
882	100	443	100	912	100	66	100	377	100
980	150	593	100	939	100	103	150	475	100
992	100	746	100	49001	100	335	100	486	500
37255	100	812	150	49	1000	343	150	502	100
238	100	918	100	145	100	384	100	600	200
262	4000	924	100	202	150	407	150	727	100
389	100	44194	100	223	150	447	100	987	150

Zampara Kıral

24

Gözdenin son leylei vuslatı

Lui nin tekrar iltifatına mazhar olan düşes dö "Şatoru„ vuslatın heyecanına tahammül edememiş ve hastalanarak ölmüştür...

Hülâsa

Kıral Lui nin hastalığı üzerine gözdesi düşes dö Şetoru nekbete uğramıştı. Kıral iyileşince tekrar dü şesi özledi İçindeki aşk ateşi alevlenmişti

Âşıkı tarafından terke mahkûm olduktan sonra göz yaşları arasında inziva içinde yaşamıştı. Umumun zevkine iştirak edemiyordu. Kıral bu kadını göndererek gösterdiği zaaftan dolayı kendi kendini ayıplıyordu. Onu talep etmiş olan papasa karşı büyük bir iğbirar duyuyordu. Emirlerini icra ederken tatbik ettikleri dürüslüğü telâfi için genç kadını yanına ihtişamla çağırmak istiyordu. Fakat diğer hisler ona galebe çalıyordu. Kıralların bile yakalarını sıyıramadıkları haya ve an'aneye hürmet karşısında boyun eğiyordu. Kıraliçe kendisine karşı büyük bir fedakârlık göstermişti. Buna mukabil kadıncağızın beklediği yegâne nişanei şükran hukukundan istifade etmekti.

Heyhat ki tabiat ve seciye, hukuku daima tasdik etmez. Kıral hastalık ve davalarla zayıflamış olan kuvvetlerini telâfi vesilesile kıraliçenin yatağına gitmekten istinkâf ediyordu. Nihayet kendini zaptetmekten bizar kalan kıral hastalığından bilistifade şerefine leke sürdüklerini söyliyerek şikâyete başladı. Hakkında fazla aşk ve muhabbet beslemekten başka kusuru olmıyan bir kimseye karşı bet muamele etmiye icbar edilmişti. Kadına eski mevki ve rütbesini verdirmeğe karar verdi. Onun intikamını almak için evvelâ Suason piskoposunun kendi mıntakasına gönderdi. Sonra gözdeye nekbet kararını tebliğ eden kont «Darjanson» cezaen genç kadını kıralın yanına davet etmeğe memur edildi.

Darjanson 17 teşrinisanide barışma haberini veriyor. Kuyudatında kıralın madam dö Şatora yu tekrar kabul ettiğini ve Parise muvasaletlerinin ilk gecesinden bu mesut muaşakaya başladığını söyler. Eğer iltihabı kasabata uğramasaydı, bu güzel düşesin tekrar kıraliçenin nedimleri arasında isbatı vücut edeceği muhakkaktı.Kendisinin aleyhinde bulunan iki adamın uzaklaştırılmasını istemişti; bu şarta riayet edilmezse kıralı görmiyeceğini bildirmişti.

Bunun üzerine arzusu yerine getirilmişti. Darjanson notlarının sonunda şu felsefî muhakemeyi yürütür: "Aşk, bütün maniaları deviren dehşetli bir hakimdir.„

Dük dö " Rişölyö „ daha vazih kayıtta bulunuyor. Teşrini saninin on dördüncü cumartesi gecesi kıral " Tüilöri „ sarayında yatıyordu. Kıral ile Kıraliçenin hizmetçileri uyanarak kıralın onunla yatmağa geldiğini zannettiler ve kendisine haber verdiler. Kıraliçe itimatla şu cevabı verdi : " Ah çok yanılıyorsunuz ! Haydi yatınız ve uyuyunuz. „ Onlar yatar yatmaz tekrar tıkırdı oldu. Az sonra Kıraliçe gidip kapıyı açmalarını söyledi ; fakat kimseyi bulamadılar. O gece kıral gizlice Elize sarayından çıktı. "Pon Ruayal„i geçti ve teptili kıyafet ile " Jakoben „ ler civarında "Bak„ sokağında oturan Düşesin evine gitti. Onun letâfetinden istifade etmek, ortaya vasıta koymaksızın saraya avdet için ileri sürdüğü şartları anlamak ve " Meç „ te kendisi hasta iken olan hadiselerden dolayı tarziye vermek istiyor. İki sevdazede kolayca barıştılar.

Madam dö "Şatoru„ aşıkına tekrar lütuflarını ibzal etti. Büyük bir mahrumiyet, uzun bir sefer ve arada geçen hadiseler, her ikisinin aşkını alevlendirmiş olduğundan, öyle ateşli davrandılar ve öyle hadden füzun zevkettiler ki kıral ayrıldığı zaman Madam dö "Şatoru„ nun başı fevkalâde ağrıyordu, şedit bir humması vardı ve öyle bir vaziyette idi ki tehlikeli surette hasta oldu.

Bazıları düşesin büyük sevince tahammül edemiyerek hastalandığını iddia etti; bazıları kıralın muaşakasına çabuk nail olmak hırsile: " Hayızlı bir gününde hamamlanarak „ kendini üşütmüş olduğunu söyledi. Düşesin hastalık buhranı içinde sık sık tekrar ettiği veçhile zehirlendiğini iddia edenler de oldu. Her ne olursa olsun hastalık birkaç günde hükmünü icra etti ve düşes 8 kânunevvel 1744 çarşamba günü sabahı saat beşte yirmi yedi yaşında olduğu halde hayata veda etti.

Nekbetinden beri saraydan uzak bir hayat süren ve töbe ve istiğfar ile vakıt geçiren madam dö "Mayyi„ kardaşının son dakikalarında baş ucunda bulundu. Madam dö "Mayyi„ kendini ümuru hayriyeye hasretmişti. Mahviyetkârane yaşıyordu. Kimse onun büyük bir hükümdara gözdelik etmiş olduğunu tahmin edemezdi. Bir gün "Sen Rok„ kilisesine giriyordu. Ona yol vermek için rahatsız olan birkaç kişi mırıldandılar: « Bir orospuya bu kadar rağbet olur mu? ». Madam dö "Mayyi„ gayet tabiî bir surette şu cevabı verdi : "Mademki onu iyi tanıyorsunuz; mazharı affolması için Allaha dua ediniz!»

Kontes dö "Mayyi„ 1751 de vefat etti. Ölünciye kadar, Fransa kıralına karşı vaktile göstermiş olduğu safiyane aşkın azabını çekti.

(Bitmedi)

•Bulmaca•

Dünkü bulmacamızı halledemedinizse bugünkü halledilmiş şekle bakarak yeni bulmacamızın sırrını meydana çıkarabilirsiniz. Bunun için aşağıdaki tarifeyi tatbik ederek üç beş dakika meşgul olmanız kâfidir :

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	■	H	A	M	A	M	■	A	S	U	R
2	H	A	L	■	Z	O	R	L	U	■	E
3	A	L	■	S	A	N	■	i	■	P	■
4	M	■	S	i	■	T	i	M	S	A	L
5	A	Z	A	■	Ş	E	Ş	■	ü	S	■
6	M	O	N	T	E	K	R	i	S	T	O
7	■	R	■	i	Ş	R	A	P	■	A	N
8	A	L	i	M	■	i	P	■	T	■	■
9	S	U	■	S	ü	S	■	T	A	Z	E
10	U	■	P	A	S	T	A	■	Z	A	R
11	R	E	■	L	■	O	N	■	E	R	■

Bugünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

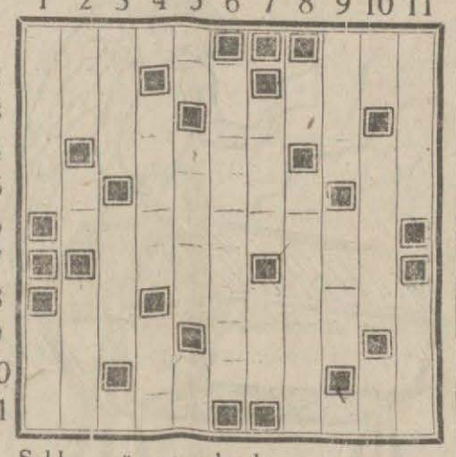

Soldan sağa ve yukardan aşağıya :

1 — Mus ki aleti (5), lezzet (3)
2 — Acı (3), yay kurşunu (2), latife (4)
3 — Eski senenin ilk ayı (4), bir nevi boru (4)
4 — Arzu eder (5), kalın kumaş (3)
5 — Fransızca hayır (2), sabah oluş (5), zaman (2)
6 — Hitabe (9)
7 — İlk ismi Franz olan meşhur bir bestekâr(4), Anadoluda bir kaza (3)
8 — İşaret ismi (2), İstanbulda bir mahalle (7)
9 — Kayık (4), musiki yazısı (4)
10 — Beyaz (2), Bağdat cıvarında bir yer (5), bir vilâyet (2)
11 — Ayak altı (5), iyilik (4)

Spor

izmirde

Talebenin futbol maçlarına iştiraki menedildi

İzmirde bir sporcunun ölümü ile neticelenen faciadan sonra İzmir Maarif eminliği mekteplere bir tamim göndererek mekteplerdeki talebenin haricteki spor kulüplerinden hiç birine intisap edemiyeceği gibi futbol maçlarına da iştirak edemiyeceklerini bildirmiştir. Bu karara riayet etmiyen talebe ağır surette tecziye edilecek, icabında tardolunacaktır. Tamimde son faciadan bahsedilmekte ve futbolcu Vehbi Beyin bir mektep talebesile çarpışması neticesi öldüğü işaret edilmektedir.

Altay maçlara iştirak ediyor

Altay takımından sporcu Vehbi Beyin ölümü ile neticelenen maçtan müteessiren Altay kulübü maçlara iştirak etmemiye karar vermişti. Son haberlere göre Altay eskisi gibi maçlara devam edecektir.

Milyarderler

Nasıl zengin oldular?

"Krup„lar: 10

Nihayet muvaffakiyet gözüktü

Kıral Gilyom biraderi yerine tahta geçince ilk işi Frederik Krup firmasına 300 top ısmarlamak oldu

Hülâsa

Krup Prusyaya bir türlü mal satamıyordu . İngiltere sergisinde teşhir etmiş olduğu ilk dökme çeltk topu Prusya kıralına hediye etmişti.

Bu top Potsdam şatosunda mermer salonda muhteşem bir surette teşhir edilmişsede, "Çarın bizzat ziyaret etmiş olmasına rağmen hiçbir sipariş vukua gelmıyordu. Maamafih birkaç sene sonra "Krup„ gayesine erer gibi oldu. « Mitralyözcü prens » lâkabı takılmış olan müstakbel birinci Gilyom askerî teftişlerinin birinde «Esen„ dökme çelik fabrikasını gezdi, ve mamulâtının iyiliğinden dolayı "Krup„ u tebrik etti. Fakat gene hiçbir sipariste bulunmadı. " Krup„ un bu ziyaretten yegâne istifadesi biraz daha kolay borç alabilmek oldu. Mevkii ve itibarı kuvvet bulmuştu; Prusya veliahtı onunla alâkadar oluyordu. Seneler geçti. Prusya piyadesi dökme çelik tüfeklerle techiz edildi. İlk defa olarak dökme çelik imal eden Krup tecrübeler esnasında davet bile edilmedi. Fakat topçuluk henüz çok geride idi. Meslek sahipleri dökme çelik kullanmakla tuncu muhafaza etmek arasında mütehayyir idiler. Şimdilik Berlin harbiye nezareti tuncu tercih ediyordu. "Spandav„ imalâthanesi beylerine gelince hiçbir silâh fabrikatörünün kendilerine iştirakini istemiyorlardı.

★

Fakat dördüncü « Frederik Gilyom„ tahttan çekilerek yerine biraderi gelince işler değişti. Dökme çelik topların sahra topçuluğunda kullanılıp kullanmıyacağı mevzuubahsoldu. 10 mayıs 1859 da Prusya kıralı "Esen„ de "Frederik Krup„ firmasına 300 top sipariş etti. Krupun işlerinin tam inkişaf sırası idi. O andan itibaren "Alferd Krup„ orduya mühim miktarda levazım imaline başladı.

Maamafih faaliyetinin en parlak devrelerinde bile büyük buhranlar geçirdiği oldu. Şimdi mahir bir inşaatçı büyük mikyasta bir fabrikatör olmuştu. "Berlin„ de kendine yer edininciye kadar bir müddet daha bocalamak mecburiyetinde kaldı. "Krup„ işinin beynelmilelliğine asla halel getirmek istemiyordu. Fakat artık en güç zamanları atlatmıştı. En kavi bir malî buhran geçirdiği bir sırada ilk üç yüz topun siparişini aldı. O tekrar yeni inşaata atıldı. Bu defa bu suretle hareketi amelesini savmağa mecbur olmamak içindi. Berlinin siparişi sayesinde bu mesaisi boşa gitmedi ve elde ihtiyat bırakılmasını temin edildi. "Krup„ , "Prusya„ ilk teslimatı yaparken fabrikayı tevsi ederek ileride daha mühim siparişler kabul edebilecek bir hale sokmağa karar verdi.

O sıralarda meşhur buharlı «Friç» örsünü imal ettirmeğe başlamıştır.

Bu örs elli tonluk idi daha sonraları yöz tona iblağ edildi. Bir milyon sekiz yüz bin marka mal olmuştur. San'at noktai nazarından bir harika idi. Onu imal ettikten sonra «Krup» ın adı ağızdan ağızâ gezmeğe başladı. Büyük örsün harekete getirilmesinden üç hafta sonra «Esen» fabrikası tekrar ziyaret edildi. Bu sefer gelen bu kıral "Gilyom„ , veliaht ve ceneral «Roon» idi.

Bu ziyaret yalnız şöyle bir gezmek için değildi. Kıral bütün Prusya ordusunu tensik etmek isteyordu. «Krup, Müşaviri ticarîî has» ünvanile taltif edildi. O bunu kâfi görmiyor, bir de mühim mıktarda bir sipariş özliyordu.

Fakat gene vesait noksandı. Prusya meselesi yeni teçhizatta bahsolunmasını istemiyordu. Hemdı ordu müdirleri, başta harbiye nazırı Roon olduğu halde, Krupun dökme çelikten toplarının dahi iyi olduğuna kail değillerdi.

Zaten bir kaç sene sonra parlamentonun arzusuna muhalefet ederek ve kanunu esasiye karşı harekete girişerek ordunun islâhını bizzat deruhte eylediği zaman tezahür etti. Harbiye nazırı top inşasının münakasaya vaz'ını talep ediyordu. "Esen„ de büyük bir husran ve azim bir fütur görüldü. Alfred Krup Berlindeki müesseselerine yazıyordu:

«Bütün topların fabrikalarımdan çıkmasını görmeğe kendimi haklı buluyordum.» ve atideki tehdidi ilâve ediyordu:

«Eğer bir tek top başka bir fabrikatör tarafından imal edilirse bütün cihanın siparişlerini bilâ tereddüt imal edeceğim.„

Zaten bu tehdidi ortaya atmadan evvel bu yolu tutmuştu. Belçikaya sahra topları gönderiyordu. O memleketten çekebildiği kadar para çekiyordu. İngiltereden gelen bu takım siparişleri de kabil olduğu kadar çabuk icra ediyordu. İngilterenin iki büyük inşaatı bahriye tezgâhı olan Armstrong ve Vikers kendi imal edemedikleri ağır topların imalini "Krup„ tan rica ediyorlardı. Esen fabrikası imalâtının ne kadar iyi olduğuna bundan daha güzel delil olamaz.

★

Krup aynı sene İngilterede diğer bir muvaffakiyet elde ediyordu. Londra umumî sergisinde ona konserve ve reçel kutuları arasında fena bir mevki vermeleri hiç bir tesir göstermedi. Ecnebi imalâtı hakkındaki malûmatı ve teknik pervasızlığı Krupu İngiliz " Besmer „ in icat eylediği usulü tatbike müsait bir hale koyuyordu. " Besmer „ e 500 İngiliz lirası yani 10,000 mark verdi.

(Bitmedi)

MEMLEKETTE VAKIT

Hamamı olmıyan kaza !

Bozöyükte senelerden beri tek bir hamam yoktur...

Kazada pancar ziraati mütemadiyen artmakta, bir taraftan da bağ yetiştirilmiye çalışılmaktadır

Hususi Bozöyük muhabirimiz yazıyor :

İki seneden beri çiftçilerimiz pancar ekmiye pek ehemmiyet vermişlerdir. Halk, pancar yetiştirmek hususundaki bilgileri tamamen kavramıya başladığından yıldan yıla pancar tarlaları çoğalıyor.

Geçen sene Bozöyük istasyonundan bir vagon 15000 kilo hesabile 34 vagon ve Karaköy istasyonundan da 75 vagon pancar gönderilmişti.

Bu sene pancar ekenler daha ziyade olduğundan mahsul beher vagon yirmi binden kırk beş bin kilo dolmak şartile 130 vagondur. Karaköy istasyonundan da 155 vagon olup tam 285 vagon safi pancar Uşak şeker fabrikasına gönderilmiştir.

Pancar ekecek kimseler tarlalarını ilk tımar yapılma zamanı şu mevsim olduğu için müracaatlar başlamıştır. Bugüne kadar yeni senenin pancar taahhüdatı 2500 dönümdür.

Bundan başka bazı meraklılar, burada üzüm bağı yetiştirmiye çalışıyorlar. Resimde görüldüğü veçhile kasabanın üst tarafında " Kızıltepe „ etekleri̇nde ve daha bazı yerlerde bağ yetiştirmiye başlamışlardır.

Belediye işlerimiz iyi gitmektedir. Evvelce kasabaya demir borularla getirilen su için bu sene bir depo yapılmıya başlanmıştır. Bu su deposu 50,000 litre su alacaktır.

Bozöyükte halledilemiyen bir mesele var; hamam.. Burada 300 sene evvel yapılan bir hamam vardı, işgalde yandı. Şimdi kasabanın ortasında sahipsiz bir yurt gibi harabe halinde kaldı. Bir vakitler, halkın temizliğine hizmet eden bu bina şimdi başı boş hayvanların bir melcei oldu. Geçen sene vilâyet evkaf idaresine bu hamamın kaça yapılacağını ve senevî ne kadar varidat getireceğini sordu. Evkaf hamam, eski şeklini bozmadan yapılırsa 3500 liraya kadar yapılmasının kabil olduğu ve senevî 2000 lira varidat getirebileceği cevabını verdi. Aradan tam bir yıl geçti. Biz bu hamamın yapılmasına intizar ederken geçen seneki sorgular bu sene de tekrarlandı yalnız geçen sene Salim Bey isminde bir mühendisin keşfe geleceği haberi vardı, bu sene ortada öyle bir haberde yok..

8000 nufusa yakın nüfuza malik olan kasabamızda halkın nezafet ve taharetine ait bir meselenin muamelesi Bilecik ile Bozöyük arasında iki sene edvam ederse, bu hamamın yapılmasına kim bilir kaç sene lâzımdır.

Evkaf idaresi bu hamam yerini derhal satsa daha iyi olur. Hiç olmazsa bu harabe ortadan kalkar da civarındaki evlerde sıcak zamanlarda etrafa halkalanan pis kokulardan kurtuluruz.

Demirci Zade
Ali Rıza

Doğum

Polis müdüriyeti tercüman ve sansörü Mustafa Necip Beyin bir kızı olmuştur. Yavruya mes'ut ömürler dileriz.

Yaprak dökümü

Reşat Nuri

Çıktı

KÜÇÜK haberler

Demiryollarımız

Demiryollarımız inşaatı faaliyetle devam etmektedir. İlk baharda Ankara - Çankırı hattının ray ferşiyatı bitecek. Cenupta da Fevzi Paşa hattında hat Malatyaya kadar temdit edilmiş olacaktır.

İsveç grubu tarafından şimdiye kadar yapılan şömendöfer inşaatının yekûnu 250 kilometreye baliğ olmuştur.

★ Maruf bir ecnebi gurubu Bolu cıvarında orman işletmek için müracaat etmiştir. Bu müracaat vekâlet tarafından tetkik ediliyor.

✶ Maarif emini Muzaffer, talim ve terbiye reisi Mehmet Emin, beden terbiyesi umumî müfettişi Selim Sırrı Beyler vekâletin daveti üzerine Ankaraya gitmişlerdir. Bu davet gelecek seneden itibaren ecnebî mekteplerinde ilk tahsilin lağvı hakkında hazırlanmakta olan kanun lâyihası ile alâkadardır. Bu kanunla ilk tahsil Türk mekteplerine hasredilecektir.

✶ Bu sene tatilde Darülfünun kafilelerinin tasarruf hususunda irşadatta bulunmak üzre Anadoluya dağıtılmaları tasavvur edilmektedir. Bu kafilelere profesörler de refakat edceklerdir.

MEMLEKET HABERLERİ

İzmirde

Hapisane hadiseleri çoğalıyor

İzmir hapisanesinde gene bir ağır cerh ve bir firara teşebbüs hadiseleri olmuştur. Katilden 15 seneye mahkûm olan Hacı Fuat 15 güne mahkûm arabacı Ahmedi ağır surette bıçaklamıştır. Sebebi bir alacak verecek meselesidir. Diğer bir mahkûma ait firar teşebbüsü olmuş, fakat derhal önüne geçilmiştir.

Dinarda

Azğın bir çetenin marifeti

Dinarın Delisir köyünde (5) silâhlı şahıs bir kadını soymak için evine girmişler, kızını öldürmüşler, kadınla, oğlunu, torununu yaralamışlar, gelininin kolunu kırmışlar, evi soyarak kaçmışlardır. Fakat Dinar müddeiumumisi ile jandarma kumandanı bu meçhul şerirleri bir iki gün içinde meydana çıkararak yakalamışlardır.

Adanada

Harabelerde kumar

Adanada şehrin kuytu köşelerinde kumar çok ilerlemistir. Türk sözü refikimiz bu işsiz güçsüz kumarcıların faaliyetinden şikâyet etmektedir.

Bergamada

Kurnaz bir katil nasıl kaçtı?

Geçenlerde Bergamada bir hadise olmuş, polisle Lâtif isminde eski bir katil arasında heyecanlı bir müsademe yapılmıştır. Polis tarafından bir meseleden dolayı aranan bu adam davete icabet etmiyor kaçıyordu. Nihayet kendisine yolda tesadüf edilmiş, Lâtif durmak istemediği gibi polisede hücum etmiş, orada şehri heyecana veren bir müsademe başlamıştır. İsin dikkate şayan yeri yakalanacağını anlıyan katilin düşündüğü kurnazlıktır; Lâtif derhal kucağına bir çocuk almış, çocuğu vurmak ihtimalile ateşi kesen polislerin önünden savuşup gitmiştir.

Balıkesirde

Tünel faciası

Balıkesir-Kütahya hattında bir tunelin 30 metrelik bir kısmının çöktüğü şayi olmuştu. Tahkikata nazaran bu kazada yalnız tünelde beton inşaat ile meşgul olan Franç isminde bir usta tavana tahta çakarken 4 metre mikâbı bir toprak kitlesi çökmüş ve 6 metreden bu toprakla beraber yere düşen Franç ölmütür. Yanında çalışan Hern Adam isminde birisi de yaralanmıştır. Kaza bu şekilde cereyan etmiştir.

Samsun ziyadar bir kapıdır

Vapurda okuyabilir misiniz? — Karadenizin maruf bir siması — Fırtınalara hükmeden bir adam — Vapurda yılbaşı — Vatanın kapısı

Samsun 31 - 1 - 930

«Şu yeni çıkan şiir kitaplarını almalı. Bu romanları da... Zaten nasıl olsa başka vakit okuyacağım yok. Ya mecmualar? Altını çizdiğim makaleler bir yığın oldu; şöyle bir öğle yemeğinden sonra cıgara salonunun köşesine kıvrıldım mı iki saatte çeviririm. Birkaç tane de Avrupa mecmuası, günün gazeteleri.. tamam. „

Az çok uzunca bir seyahate hazırlandığım zaman bavulumu böyle hazırlarım. Fakat her yolculuğumda bu, ihtimamla sıraya koyduğum eserleri baştan aşağı devirdiğimi zannetmeyin. Ekser yolculuğum, meselâ vapurda rasladığım eski bir mektep arkadaşımın 48 saat süren hayat tarihçesini dinlemekle geçer.

Bu defa okumak niyetinde idim. Pancurları sımsıkı kapanmış yalıları, ıslak, ürpermiş korularile Boğazın cam arkasından seyredilen donuk manzarasından sonra, ufku 300 metreyi geçmiyen sisli, sakin bir deniz üzerinde seyahati düşünüyordum. Evet, fırtınayı hatırımdan bile geçirmek istemiyerek sıcak sessiz bir salon, ve kitaplarım.

Fakat gene olmadı.

✶

Bavulumu kamaraya yerleştirmiş, güverteye çıkmıştım. Galata rıhtımının kalabalığı arasından sıyrılıp gelen bir yolcuyu merdiven başında birçok yolcular, sevinçle, tezahüratla karşıladılar.

— O.. o ! maşallah.

— Bravo ! Yaşa..

— Hay Allah razı olsun.

— İşte böyle, Hızır gibi yetişir.

İçeri salona müjdeciler gitti :

— Hüseyin Avni geldi ; korkmayın artık ; selâmet.

Denizler süt liman olacak. Salonda elini sıkan sıkana. Bir nümayiş, bir şetaret...

Neşeli, kırmızı yüzünde iri bir tebessümle etrafına teminat veriyor:

— Ben bu gemünün içünde iken Garadenüzün üstünde balık sırtı gadar dalga olursa işte ben buradayum he..

Tanıdığım bir zata sordum; anlattı:

— Bu Hüseyin Avni Karadenizin en maruf adamıdır. Zengindir, tüccardır.

Orduludur ama, senenin on iki ayında yirmi dört kere Hopadan İstanbula kadar Karadenizin her iskelesinde ona rastlarsınız.

Herkesle ahpaptır. Her işte baş çeker. Millî çetelere Rusyadan ilk silâhı kaçıran onun motorları idi. Karadenizde ilk defa pervasızca şapka giyen Hüseyin Avnidir, tayyareye en büyük ianeyi o verir.

— Ya bu şöhreti nereden ?

— Tecrübe ile sabit. O vapura bindi mi, Karadeniz kuzu gibi oluyor.

— Bari Seyrisefain bu zatı bütün kış Boğaz dubasında oturtsa.

Sonradan öğrendim ; bu bir vapur halkını neş'eye boğan adam ne vaziyette imiş, bilir misiniz? Belçikada tayyarecilik okuyan bir oğlu on gün evvel ölmüş. Cenazesi yolda imiş, ana vatana getirtiyormuş. O sadece:

— Ben yanmam diyor. Ben ondan kendim için hizmet beklemiyordum. Fakat memlekete hizmet ettiğini görmek isterdim.

Bana oğlunun son mektubundan şu satırları okudu:

«Bana itimat ver baba! Bana Orta Asyadan kalkıp Türk bayrağını Amerikaya iriştirdiğini görmek isterim, de.»

Vapurda yıl başı yaptığınız var mı?.. Benim de yoktu. Transatlântikler için bir şey söylemem ama bizim vapurlarda pek firaklı oluyor. Büyük eğlence yerlerinden, şehirlerden ve karalardan uzak bir yılbaşı. Bir vapur salonunda iki poker masası başında yeni senenin taliini deneyen sekiz on kişi kulaklarımızda Istanbul radyosunun bir zurna peşrevi, Yılbaşı yapıyoruz.

✶

Yılbaşından bir saat sonra Samsun limanındayız. Samsun, sahilleri dağlardan siyah duvarla çevrilmiş vatan bahçesinin bir kapısı. Ziyadar bir kapı. Karanlıklar içinde, Kâğıt fenerlerle donatılmış bir düğün evi kapısına benziyor. Şehrin üstünde alçak bir bulut parçası baştan başa kızarmış.

Vatanın bütün ışıkları söndürüldüğü zaman, onları yeniden yakmak istiyen adam da bu kapıdan girmemiş midir ?

Banguoğlu Tahsin

Çok feci bir cinayet

Samsun tüccarından Hacı Pş. zade Ahmet Beyin oğlu Remzi Bey amcası Abdurrahman Efendiyi tabanca kurşunuyle cerh ve katlolunmuştur.

Hadise alacak meselesi gibi basit bir sebep yüzünden zuhûr etmiştir, henüz genç ve gürbüz bir delikanlı olan Remzi Beye yazık olduğu kadar memlekette büyük bir tütün ziraatı yapmak suretile mustahsil olan Abdurrahman Efendiye de yazık olmuştur

ÖLÜM

İstanbul maliye müfettişlerinden Faik Beyin pederi Diyarıbekir eşrafından Çarhi zade Hacı Abdülhamit Niyazi Bey dün gece vefat etmiştir. Cenazesi bu gün saat on bir buçukta Beyazıtte Emin Bey mahallesinde Şark pansiyonundan kaldırılarak Beyazıt camii şerifinde namazı kılındıktan sonra Edirnekapıdaki makberei mahsusuna defnolunacaktır.

Mavlâ rahmet eylesin.

SAHİR OPERETİ KIŞ TEMSİLLERİNE BAŞLIYOR

14 ikinci kânun salı günü akşamı Ferah tiyatrosunda Avrupadan avdet den Ömer Aydın Bey iştirakile (Çardaş fürstin) meşhur Macar opereti.

İstanbul bankası

Tarihi tesisi 1911

Mahmutpaşada tarakçılarda Abudefendi hanındadır

Bilûmum banka muamelatı yapar

Vadesiz tevdiata senevi yüzde 6, altı ay vadesile 8, bir sene vadesile 9, faiz vermektedir

Felemenk Bahrisefit Bankası

Merkezi Amisterdam

Mezun sermayesi: Fl. 5,000 000
Tediye edilmiş sermayesi: 5,000,000
İhtiyat akçesi: 3,000,000

İstanbul şubesi

Galata Karaköy Palas
Tel: Beyoğlu 3711/15

İstanbul talî şubesi

Istanbul Alalemci Han
Tel: İstanbul 569/70

Her nevi Banka muamelâtı ve kiralık kasalar

Abune şartları

	Türkiyede Kuruş	Hariçte Kuruş
1 Aylığı	150	000
3 „	400	800
6 „	750	1450
12 „	1400	2700

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuzdur

Gazeteye gönderilecek mektupların üzerine idare içinse [idare], yazıya aitse [yazı] işareti konulmalıdır

Basılmıyan mektupların iadesinden, kıymeti mukadderesiz mektzplara konulmuş paraların kaypolmasından ve ilânların münderecatından idare mesul değildir

= SAYISI HER YERDE 5 KURUŞ =

VAKIT

İSTANBUL, Babıâli, Ankara caddesinde « VAKIT YURDU »
Tel. 1970 İDARE İŞLERİ, 1971 YAZI İŞLERİ * telgraf: VAKIT posta Ku: 45

Türk mekteplerile faydalı eserlerin ilânlarında yüzde 20 tenzilât vardır

Büyük veya bir kaç dafa için verilen ilânlarla hususi mahiyetteki ilânların ücreti

İdare ile kararlaştırılır
Gazetemize hususi ilân kabul eden yer
H. S. H. ilânat acentesi

İlân şartları

	Satırı Kuruş
6-8 inci sayıfa	1250
5 „ „	25,
4 „ „	40
2 „ „	100
1 „ „	200
1-8inci sayıfada resmi ilânlar	10

Kansızlık, sinir, romatizma, verem, kemik ademi iktidar, tasallübü şerain, bel gevşekliği, göğüs hastalıklarına karşı HASAN KUVVET ŞURUBU gayet nafidir.

Kadıköy iskele üzerindeki

Lokanta, gazino ve aile Dans salonu

Salonumuz Beyoğlunda bulunan salonların fevkindedir. Bu, muhterem müşterilerinin taktirlerile anlaşılmıştır. Caz heyeti meşhur Rus artistlerinden mösyö **Titer** ve tarzanı şehir **Hüseyin Kaymof** Beyler riyaseti altında fevkalâde klasik ve kafkas havaları çalınmakta ve her veçhile müstesna bir vakit geçirmekte olduğu gibi servis son derece mükemmel ve ehvendir. Kalöriferler heran faaliyettedir.

Her gün saat 18 den 24 ve cuma günleri de 13 den 24 de kadar Dans vardır.

Müdüriyet

İstanbul ithalât gümrüğünden:

1	Sandık	B L	Pamuk mensucat	274	Kilo
6	„	R W	Vernikli boya	210	„
13	Kafes	+	Sandalya arkası	374	„
1	Sandık	COGO	Pamuk mensucat	262	„

Balâda muharrer 4 kalem eşya 11/1/930 tarihinden itibaren Istanbul ithalât gümrüğü satış ambarında bilmüzayede satılacağı ilân olunur.

Yüksek orman mektebi rektörlüğünden:

Aleni elbise ve ayakkabı münakasası

Mektebimiz tbaleesi için yaptırılacak olan 32 takım elbise ile 32 çift ayakkab alenî münakasaya konmuştur. Taliplerin şeraiti öğrenmek üzere her gün münakasaya iştirak için de yevmi ihale bulunan 22 - Kâ. S - 930 çarşamba günü saat 14 te defterdarlık binasında müessesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelmeleri.

Afyon Karahisar nafia baş mühendisliğinden:

Afyon - Sandıklı yolunun (2923 lira bedeli keşifli 48+350—53+000 Kl. arası tamıratı esasiyesi 30-1-930 tarihinde saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Şaraiti anlamak ve keşifnameyi görmek istiyenlerin sekiz gün evvel daimi olan fen memurları ile birlikte Nafıa baş mühendisliğine ve talip olanların ihale kanununa tevfikan teminat akçelerini hamilen encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

Karacabey harası müdüriyetinden:

Hara hayvanatından (350) baş koç müzayede surettile satılacağından talip olanların yevmi ihale olan 26 Kâ. sani 930 pazartesi günü saat 14 te Hara merkezinde hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul vilâyeti defterdarlığından:

336 senesinden 927 malî senesi nihayetine kadar millî hükümet bütçelerinden matlubu olanlarla gerek millî hükûmet ve gerek sakıt hükûmetin âdi emanat ve millî hükûmetin bütçe emanatı hesaplarında mukayyet olanlar ve gerek 927 senesi gayesine kadar ifa edilen hidemattan mütevellit alacaklar 928;929 senelerinde bütçe emanatına alınmış olanlarla eytam sandıkları tasfiye komisyonundan 927 senesinde hazineye devredilip hazinece de 928 senesinde ait olduğu malsandıklarına naklolunan mebaliğ tasfiyeye tabi bulunduğundan bu gibi alacağı bulunanlar şubat 930 nihayetine kadar arzuhal ile bulundukları mahallin en büyük malmemuruna müracaat eyleyip yetlerindeki matlubat vesikalarını vererek mukabilinde müracaat vesikası almaları lâzımdır. Bu müddet zarfında müracaat etmemiş ve vesika almamış olanların iddia ettikleri alacak 1513 No lı kanun mucibince katiyen hazine lehine sakıt olacaktır. Şubat 930 nihayetinden sonra hiç bir mazeret kabul edilmiyeceğinden alacak iddiasında bulunanların 930 senesi martından evvel bulundukları mahallin en büyük malmemuruna müracaat etmeleri ilân olunur.

11 Kânunsani 1930 Borsalar

Kambiyo	Açıldı	Kapandı
1 İngiliz lirası Kr.	1026 00	1026 00
" T.L. mukabili Dolar	0,47 50	0,47 50
" " Frank	1207,50	1207,50
" " Liret	907	907
" " Belga	340	340
" " Drahmi	8634	8634
" " Frank	244,50	244,50
" " Leva	6537,50	6537 50
" " Florin	117,50	117,50
" " Kuron	16	16
" " Şiling	337	337
" " Pezeta	354,50	354,50
" " Mark	198.50	1 8.50
" " Zloti	421	421
" " Pengö	270,75	270,75
20 Ley Kuruş	2525	2525
1 Türk lirası Dinar	2675	2675
" Çervoneç Kuruş	1083	1082
Nukut		
1 İsterlin (İngiliz)	1026	1026
1 Dolar (Amerika)	209 50	209 50
20 Frank [Fransız	166	166
20 Liret [İtalya	220	220
0 Frank Belçika]	118	118
20 Drahmi [Yunan]	55	55
20 Frank [İsviçre]	813	813
20 Leva Bulgar]	31	31
1 Florin [Felemenk]	84	84
20 Kuron [Çekoslovak]	125	125
1 Şiling [Avusturya]	30 50	30 0
1 Pezeta [İspanya]	28	28
1 Rayşmark [Almanya]	50 25	50 25
1 Zloti Lehistan	23	23
1 Pengö Macaristan	37	37
20 Ley [Romanya]	25	25
20 Dinar Yugoslovya]	74	74
1 Çevoneç Sevyet		
Altın	902	902
Mecidiye (Borsa	67 50	67 50
Banknot (harici	242 50	242 50
Tahviller		
İstikraz dahili "vadeli"	96	
Düyunu muvahade	194 50	194 50
İkramiyeli demiryolu	8	8
İstanbul tramvay şirketi	4 30	
Rıhtım Dok ve Antrepo	17 30	
İstanbul anonim su Şr.		
Hisse senetleri		
İş bankası	12	
Osmanlı bankası	128	

Ticaret ve zahire

Fiatlar Ticaret borsası kâtibiumumiliği tarafından verilmiştir

	Okkası Azami K. P.	Asgari K. P.
Buğday		
Yumuşak	14 05	16 15
Kızılca		
Sert	14 25	15 10
Dönme		
— Zahireler —		
Çavdar		
Arpa	8 30	
Mısır	8 30	9 10
Fasulya	51	

Yerli tıbbî müstahzarlar lâboratuvarı

Yerli tıbbî müstahzarlar lâboratuvarının ilâçları pek saf pek müessir ve ambalâjları pek mükemmeldir.

İstanbul Ankara caddesi Eczacı ve kimyager Hulki İsmail ve Taksim Nizamettin Talip eczanesi

Satılık bostan

Topkapı haricinde mülga mevlevihane karşısında mevlevihane bostanı denmekle maruf eşcarı müsmireyi ve kuyuları havi vasi bostan içindeki kâgir iki oda ve ahırile beraber satılıktır. Talip olanların Sirkecide Sanayi ve maadin bankası muamelât şefi Şevki Beye müracaatları.

DEVLET MATBAASI

YENİ NEŞRİYAT

Umumî Filozofi (LiseIII üncü sınıf için) (Hatemi Senih ve Zekeriya Kadri Beyler) 135 kuruş
Kaptan Magonun sergüzeştleri (Leon Kahünden terceme - Mustafa Bey) 80 kuruş
Sıhhat koruma bilgisi (Dr. Reşi Galip B.) 6 kuruş
Çocuk bakımı öğütleri (Dr. Reşit Galip B.) 12,5 kuruş
Dört azgın canavar (Dr. Reşit Galip B. 10 kuruş

Müracaat mahalli:
DEVLET MATBAASI SATIŞ YERİ

ASEA - NOHAB - İSVEÇ

Elektrik fabrikaları inşaatı - Bilûmum buhar ve su turbinleri elektrik ve dizel motörleri - Asansör, traktör ve saire satışı

Şehirler için elektrik tesisatı projeleri yapılır

H. NYLEN

Galata: Perşembepâzarı, Marikyan han 3 üncü kat. Tel. B.O. 1815 Posta kutusu: Istanbul 256, telgraf adresi: NYLEN, Istanbul

BİR ŞAN MUALLİMİ ALINACAK

Talip olanların evrak ve vesaiki ile Şehzadebaşında Konservatuvar müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

Daktilo seferberliği

Esaslı metot dahilinde ve çok müsait şeraitle kısa bir zamanda yazı, hesap ve teksir makinelerini öğrenmek arzu edenlerle makine ile ucuz ve hatasız olarak herhangi bir lisandan yazı yazdırmak istiyenlerin Sirkecide Şahin paşa oteli karşısında Dervişler sokağında 15 numarada kâin (HALK DAKTİLO DERSANESİ) ne müracaatları.

Tashih

9 kâ. sani tarihli nüshamızda münderiç 7 inci icra memurluğunun Mehmet Maksut Beye ait ilânındaki birinci defa kelimesi sehven ikinci defa şeklinde yazıldığı cihetle tashih olunur.

İş istiyoruz

Yeni yazı ile okumak yazmak biliyoruz. Millet mektebi şahadetnamesini haiziz. Ticaret hayatında uzun bir sitaja malik, çalışkan 24 - 18 yaşlarında Raşit ve Zekeriya isimlerinde iki kardeşiz. Şimdilik boşta bulunduğumuzdan iş istiyoruz. iş vermek istiyen hamiyetli zevatın zirdeki adrese müracaatı rica olunur.

Edirnekapı 46 No. da Raşit ve Zekeriya kardeşler

Bahtiyar valde

Yavrusunun cildinin letafetini Pertev çocuk podrası ile temin etmiştir.

VAPURLAR

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında Beyoğlu 2362. Şube acentesi Mahmudiye Hanı altında Istanbul 2740

Trabzon Servis postası

(REŞİTPAŞA) vapuru 13 Kânunusani Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopaya gidecek ve donüşte Pazar iskelesile Rize, Sürmene, Trabzon, Görele, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, Inebolu, Zonguldağa uğrıyarak gelecektir.

Ayvalık Servisi postası

(MERSİN) vapuru 14 Kânunusani Salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altunoluğa uğrıyacaktır.

Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

BAKÜS RAKISI

Mes'ul müdür: ***Refik Ahmet***